

Womhaj Bóh!

Cziklo 21.
24. meje

Četnik 6.
1896.

Serbske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ƚo kóždu ƚobotu w Smolerjeđ knihičishežetnu w Budyschinje a ƚu tam dostać ƚa shtwórtlětnu pichedplatu 40 nr.

Swjatki.

Jan. 14, 23. Shtóž mje lubuje, tón budže moje ƚłowo dđeržecź; a mój Wóćez budže jeho lubowacź a my budžemy ł njemu pschińcź a wobdlenje pola njeho cźinicz.

Swjatki ƚu wyƚoki, ƚwiaty a sbožny ƚwjedzeń. Wone ƚu po prawym najwyšichich wschittich ƚwjedženjom. Ale wjele jich ƚwjatkam prawje njerošynja. Pichetoz woni na tutym ƚwjedženju do czerstwego, jeleneho lěpa ƚhwataja. Woni ƚo wokichewja na rosczazej a ƚežejazej mozy pschirody. Woni poƚkuchaja na tyƚazore hłoby ptaczatkow, woni wobdžiwaja majestocz ł njeby ƚo po sbehomazych horow, woni ƚeđzbujaj, ƚak morjaze žolmy schumja. Ale ł tym woni njepósnaja, shtó ma našch ƚwjedzeń do wažnošće. Kajta to je? — Šody naš do Bethlehema dowjedžechu; my wohladachmy to dđeržatko do peluškow sawite a w žłobiku ležo. My wohladachmy to ƚłowo, ƚotrež ƚo cžeto sežini. My ƚłyschachmy se starodawneho cžaba to mjeno nowonarodženeho. Hłaj, praji Ješajaš, knježna budže ƚyna porodžicz, temu budža reƚacź Immanuel, to reƚa Bóh ł nami. Haj, Bóh ł nami, to je jadro hodowneho ƚwjedženja. Šutry naš pod ƚichiz na Golgatha a ł próšduemu rowej w sahrodze Jošefa ł Arimateje dowjedžechu. Anješ Ješuf ƚwamnu martru a hórku ƚmjercź ƚa naš pschecžetpi. Wón ƚražne dobneže dđeržeshe nad ƚmjerczu. Hładajo na tajke štutki Bože my ł japoschtolom prajachmy: Shtó cžze ƚatamacź? Šhryštuf je tudy, ƚiz wumrjet je, haj hišcže wjele wjazy, ƚiz teđ

šbudženy je, ƚotryž je ł prawizy Božej a ƚastupuje naš. Je Bóh ƚa naš, shtó móže pschecziwo nam bycź? Haj, Bóh ƚa naš, to je jadro jutrowneho ƚwjedženja. Swjatki pak naš wjedu do našcheje najšnutškwonišcheje ƚwiatnižy, do našcheje wutrobny. Widžecź na tym ƚwjedženju niczo njeje. Pichetoz schumjenje wichora a wohniowe ƚłomješka na přemim ƚwjatkowym dnju ƚu ƚame ƚwjedženšte šwonjenje a ƚwjedženšta vňcha, ƚu ƚame pschihotowanja na tón ƚwjedzeń a šnamjenja ƚa ƚwjatkownu hnadu; ale ju ƚamu dyrbišch ƚam w ƚwojej wutrobje phtacź. Šotom ƚo dopjelni žedžiwe cžatanje dđerčzi Božich, jich nutrne modlitwy ƚwoje wuƚyšchenje namakaja. Bóh pošcele ƚwiateho Duchu do jich wutrobow. Bóh we naš, to je pošlednje a najwyšische šjewjenje Bože na semi. To je ƚróna wschittich jeho hnadow. To je ƚónž wschittich jeho puczow. Bóh we naš, to je jadro ƚwjatkowneho ƚwjedženja.

W starym ƚłubje bydlesche Bóh w hěcže teho ƚłuba a potom w templu Salomonowym. Teke wobdlenja Bože běchu šnutškwonje a šwonškwonje poštočene a ł wjele pošladami napjelujene. Ale wone běchu tola morme wobdlenja. Wone běchu wot cžłowškich rukow sežinjene a ƚu jašo wot cžłowškich rukow šanicžene a wot Boha wopušcžene. Njedospołnošcź tehole wobdlenja Božeho hižo natwarjet ƚražneho templa na horje Morija, ƚral Salomo, pošna. W ƚwjatoczniwe pošwječeništej modlitwje, ł ƚotrež templ ƚwjatemu Bohu pschepoda a žohnowanje jeho hnadneho pschibljenja ƚebi wuprošy, prašcheshe ƚo wón:

Budże dha Bóh woprawdže na semi bydlicz? Hlaj, njebeža a njebežom njebeža njemóža cze wopshijecz; wjele mjenje ta kžęza, kotruž natwarit hym? Jemu bo tykasz lét posdžischo Pawol pschida. Pshibójski templ w Athenje wobladauschi pshipowjeda wón: Bóh, kotruž tón šwēt je czinił, a wschitko, schtož na nim je, tón šamy je tón Anjes teho njebia a teje semje, kotruž njebydli w templach wot rukow czinjnych. A tola, tónle wulki Bóh, sa kotrehož šwjatoscz a majestoscz žadyn šwjeczny Boži dom czisty doscz njeje, sa kotrehož wschehomšchudžomnoscz a nješkónčnoscz semja a morjo a njebeža ruma doscz nimaja, wón bydli w małej a kžudej człowškej wutrobje.

Hdy paš šebi wón twoju wutrobu sa šwoje wobudjenje wušwoli? Hdyž ty jeho lubuješ. Wón tebe lubuje. Š lubosczu wón t tebi pschindže na našču kžudu semju. Š lubosczu t tebi džęsche do šmjercze na kšizju. Jara hušto je wón tebi w twojim žiwjenju šwoju luboscz šjewit. Wón je tebi twoje hręchi wodak. Wón je štyšnoscz twojeho šwędomnja stajit. Wón je twoje šylin šwotręł. Wón je tebi mēr špožczit. Wón je tebi šwęcžit na częmnnych puczach twojeho žiwjenja. Šawęrnje, hdyž šebi ty pošnoscz tuteje šmilnosczę Božeje t wutrobje wosmjesch, dyrbi tebe t njemu czahnycz, ty dyrbiš šebi na njeho myšlicz, ty dyrbiš šebi po towarštwje t nim žadacz. — Hlaj, to je luboscz. Tale luboscz teho Anješa t tebi wabi; kaž nawoženja po njewješczę šebi žada, tak šebi wón žada po twojej w lubosczę horjazej wutrobje, wón pschindže, šo by w nej wobudjenje sczinił.

Tola ty šebi myšlicz nješmęsch, šo je luboscz t temu Anjesej šame nashwilne šahorjenje czuczja. Teho dla tebi hišczę druhu pošastu da, hdyž chze twoju wutrobu sa šwoje wobudjenje wušwolicz. Hdyž ty jeho šłowo džęrzisč. Jeho šłowo, to je wschitko, schtož je tón Anjes Jesuš šam wo šebi ręczał jako Boži a człowški Šsyn, jako profeta, wyschšchi męschnik a kral. Jeho šłowo, to je wschitko, schtož je wón ręczał wo pošuczę a węre jako wo puczju a wo šwjatej kšczęnizy a Božej wječzeri, jako wo pomocnych hnadnych węzach t šbóžnosczę. Jeho šłowo, to je wschitko, schtož wótzojo a profetojo, japoschtoljo a sczeni-kojo wo nim pshipowjedaja, wo kotrymž wón praji, šo prjedy njebio a semja šahinjetej, hacž to šłowo. Tole šłowo dyrbiš ty t džęcžazej węru pshiwšacz, ty dyrbiš jo wschędnje w twojej wutrobje wopominacz. Wone dyrbi tebi bywacz šwęza sa twojej pošy a šwętko na twojim puczju, węsta kótwiza a šałožk a twjerdny hród, w kotrymž šmęrom bydlisč. Ty dyrbiš jeho hroženja a šlubjenja kručę w wutrobje džęrzecz a šo pschezo hłubje do nich podacz. Ty dyrbiš jo twjerdže džęrzecz, kaž tebi domęrjenny poškad, kaž hłódnny kruč hłęba, kaž wojak šwój tešak. Hlaj, potom tón Anjes t tebi kšwata. Potom šo wón se šchumjenjom t njebež a t wohnjomym plómjenjom šwjateho Ducha dele pušczę a do twojeje wutrobje pschindže a w nej bydli. O kažka hłubokoscz teho bohatsšwa: człowška wutroba wobudjenje Bože! To je rada Boža t węcžnosczę šem, šo Bóh a człowjek do pašchonskeho towarštwja šstupitej. To je žadanje Bože w šwjatym pišmje wot pręnjeje hacž t pošlednej schtuczzy: Człowjek, kotruž je po pašdomnosczę Božej štworzenny, dyrbi džęcžo Bože, dyrbi templ Boži bywacz. — Ššwjatki dyrbja bycz w twojej wutrobje. — Węsch ty něschto wo tym šbóžnym potajštwje: Bóh w naš? Štykšmy šebi ruzy a prošmy wo šwjateho

Ducha. Potom tež Wótž se Šsynom t nam pschindže a pola naš wobudjenje sczini, doniž my pola njeho wobudjenje njenamakamy węcžnje w njebežach.

Šamjen.

Mały Sawojarda

abo

Šbože psches šprawnoscz.

(Poštraczowanje.)

XI.

„Dobrych ludži tola tež na šwęcže nadeńdžesch!“ džęsche Anton t šebi duzy dele po šfhodže. Hdyž bęsche na pošlednju šfhodženku pshišchol, dohlada šo, šo šo tam w kucziku něschto blintotasche. Wón to šbęže. Węsche to šloty pšerščęžen t pišmikomaj M. J. Tónle pšerščęžen šebi wobhladajo jeho špytowanje žimashę.

„Šeli šebi pšerščęžen šfhowam a pošdžischo pschedam, móžu ja njón rjany pjenješ dostacz. Kupju šebi potom šašo bobaczka abo nowu draštu!“ Tak wopomni šebi wotomit a pošpyta tež, šebi pšerščęžen na pošst tyknycz. Tón bęsche jemu pschemólcžki. „Tola potom bych byl paduch!“ Dopomni šo na dobo. „Hdyž to šamjelczisč, schtož šy namakal, šy runje tak hrošny kaž paduch.“ Jemu bęsche, kaž by jeho pšerščęžen do pošsta palit; kžętije scžeže jón t pošsta a džęsche t nim po šfhodže horje. Hdyž bęsche šaklinkal, pschindže mloda knježna a šo malo njeđžiwasche, šo tu Sawojarda šašo psched durjemi šteješche. Šižo chzyšche jeho hńęwnje wotpošasz, jako jej šwoju namakanku je šłowami pošasa: „Tónle pšerščęžen šym na pošlednej šfhodženzy namakal!“

„Ach, to je mój pšerščęžen!“ šawoła wona.“ Šsyn jón džęška rano hižo pytała. Węšczę šym jón węcžera wječzor šhubila. Šak šo wješelu, šo mam jón šašo. Wó, wotczakš jenož, šo twoje namakarške myto doštanješch!“ Šašo džęsche do jštwy a bóršy pošloži psched durjemi czakazemu Antonej hišczę jedny tolet do ruki. Wón chzyšche šo pošžakowacz, tola knježna šacžini kžętije durje je šłowami: „Malož jón jenož derje!“

Hdyž by chzył šo šmęwaze šbože na człowškim wobliczu widžecz, by dyrbial našchemu Sawojardej do woczow pošladacz. Wón bęsche špytowanje pschewinył a bę šprawny wostał. Hdyž by pšerščęžen šfhowal a wychnoscz by to šhonika, — a wona by to tola šhonika, — bychu jeho do džęry tykli, by kšostanja doštal a hańbu męł. A tu — wón pomakšny do šaka a wučęže šwętkaj tolerje — tak jasnje šo blyškotajšchaj a njebęschaj womašanej t hręchom a t hańbu, wón bęsche bješ winy wostał.

Tak móžęsche šo wješelicz na šwojim bohatsštwje, kotrež bęsche šebi šam šašlužit, a tak je je našožit, chzemny hnydom widžecz. Bóršy po tym pschindže wón do doma w tamnym džęle męšta, kotrež šo štary Barlin mjenuje. Tu šteja domy, kotrež móža je šastarškeho pošjedacz a kotrež t džęla něko tež rošpadanju našpschęžimo du. Wón šastupi do jeneho tutnych domow, namaka durje wotewrjene, kotrež do šadnjeje jštwy wjedžechu a wosta psched nimi štejo. Tam šlyšęsche, tak šo woboha kšora macž je šwojim džęčęžom takle rošręcžęsche:

„Šanka, poš šem, pošlož mi hłowak trochu wysche.“

„Še takle prawje, macži?“

„Šaj! Ach, ja czuju šo tak kšora a šłaba; bych-li jenož něschto t wošchewjenju męla, jenicžku kapfu, chze šo mi žałošnje picž!“

„Dyrbju wam šchleńzu częštweje wody podacz?“

„Ach ně! woda mje njepošylni! Hdy bych tola jenicžku trjepku wina męla!“

„Alle t wotkal tež bych wino wšacz dyrbjała, luba macži?“

„Ach, tak je to šrudnje, hdyž šy kšora a t temu hišczę kšuda!“ šdychowasche kšora macž.

Pšchi pošlednich šłowach bęsche Anton do jštwy šastupil, hđžęž bęsche najwjęšcha kšudoba.

„My ničžo njetrjebamy!“ šawoła mala hólczka, kotraž bęsche šo hornzywšarja trochu naštróžila. Tón šo kžętije wotšali a šyny šo njedaloko wot tehole doma na klawku a pscheliczi šwoje pjenješy. „Šo šo hodži!“ šfoczi t klawki a dónđže do winańnje. „Daježe mi“, tak prošęsche, „blešchu prawje dobreho wina; dyrbi bycz ša jara kšoru žonu.“ Winač hladašche na njeho, kaž by chzył jeho pruhowacz. Šako paš jemu Anton rošpowjeda, t częmu chze wino našožicz, dachu jemu pošžadany bleschu ša nimale nišk;

pienjes. Synom nastupi jako pucž k wobhdlenju tamneje khudeje žony. Durje běchu šaczinjene. Wón šaklepa. Golcžka jako wotewri a šawola: „Ach, maczi, tónle horny-wjasar tu hižo jako je!“

Ahora pospyta šo posběhnyč a wołasche hněwnje: „Wšchat šmy tebi hižo prajili, šo njemóžemy ničšo plesčž dacž!“

Tola Anton štupi do předka a poda fhorej bleschu wina še šłowami: „Tu, čzetka, pošylácze šo!“ A přjedy hacž šo macž a džowezicžka dodžiwaschtej, běšche šo š durjemi won šhubil, a nje-běšche žaneho džaka woczafal.

„Běž ša nim, Šanka!“ kajasche fhora, „a podžafuj šo! Tajkile šmilny čłowjet!“

Wona šo bóršy wróczi. Maczi, ja jeho namakala nješšym. Najšferscho je do drugeho doma šaschol byl.“

Dha njech jemu Wóh šaplaczi, šchtož je wón nade mnu čžinil!“

Mašch Anton špajšche tónle wječžor na šwojim twjerdy m lěh-wje wopravdže derje. Wón dopomni šo na to, šchtož běšche jemu wučer w šchuli wučžil, šo je dobre šwědomnje najšpěšcha pošłanka. Tónle škutł, kotryž běšche došonjal a pšchi kotrymž běšche šo tež na šwoju macžerku dopomnił, šo jemu w njebjš sapiša.

(Poštracžowanje.)

Šswjatk.

Čžehň Ducho hnady do naš nutz,
Ščžin do wutroby šebi pucž!
Wóh! škutłuj we naš š wozu šam,
Daj dobre čžinicz pšchezo nam!

Šdžez ty šam nješšy pšchípóđla
A twoja móž nam njepomha,
Šchto pomha nam wšcho džělanje?
Wješ tebjš wšchitko šahinje.

Wny čłowjetojo šłabi šmy,
We dobrym hušto šmylimy,
Duž hoň naš š wětrom njebjeskim,
Te škutłi we naš šwjate čžin.

Daj wobrocž myšł a wutrobu
A ščžin ju šebi podobnu!
Maš šwarnuj a naš k šebi nucž,
Wjedž naš šam pšchezo prawy pucž!

Ach, Šnježe, wodž ty pšchezo naš
Šo twojej woli kóždy čžaf
A šhrěj nam šymnu wutrobu
Pšches twojoh' ducha woheň tu!

Šdnyž šwět nam napschecžimny je
A čžělo š duchu wojuje,
Šdnyž čžert šo na naš rošłobi,
Škicž pomoz našej wutrobi.

Dha móžemy tež we štraschi,
We štróželach, haj we šmjereži
Pšches tebjš štroschtnje w měrje štačž:
Ty budžesč šam naš štražowacž.

Duch Šnješa ruku podawa,
Maš š rožku š njebjš napowja,
Nam našche dušche wofšchemi,
Šdnyž šo nam š hnadu pšchibliži.

Nětk, šwjaty Ducho, twoji šmy,
Njech ša tebjš wšcho čžinimy;
Wšmi šebi našche wutroby,
Ščžin šebi we nich byhdjenje!

Šdnyž šo našch kónž tu pšchibliži,
Dha pomhaj, šo šmy hotowi,
A wjedž naš pšches šnyšł, hubjenštwo
Do twojoh' raja njebjesłoh'.

E. Š.

Wocžehnjenje našch mlodnyh k šchescžijanskej šwobodnosčži.

(Šo Š.)

I.

Čžezla wěz.

Šierkegaard, danški duchowny, kotryž mějšeke wšchat šwoje wošebite waschnicžka a druhdy fhětro kručže šwoje myšle na šjawne da, juntrócž wupraji, šo je po jeho šdacžu najwjazy přědowanjom mjenje na to šloženyh, šo wošada na kónžu Šamjeň praji, ale šo by „šława“ wołala. — Šo je jene š tych jara, šnano pšche-frutnyh wuprajenjom tuteho muža. A tola mamy šo tež, temu hušto w šwojich šłowach hóršemu mužej ša jeho šhutne napomnjanja džakowacž.

Ma žadny pad nimaja ščžehowaze rošpominanja tón wotpo-hlad, šo by šchto po nich „šława“ wołal. Šdy bych ja na tym byl, powšchitkowne pšchihłošowanje šebi dohycž, bych džě hižo š teje šwobodnosčze, kotryž čžzu wufhwalecž, wupadnył a šchłowa šwojich čžitarjom byl. A pšched tym mje Wóh šwarnuj!

Tón krocž šym wo tym pšchewědčženy, šo něchtóžkuliž šo mnu pšches jene njebudže. Ša budu wjele roššbudženyh šchescžijanam pšchegara šwobodny a niz pobožny doščž, — tym pač, kofšiz wot šchescžijanstwa šdalen šteja, hišchže pšchegara pobožny šo šdacž. Šnano pač šu wšchelazy w tym w pšchesjenosčži pšchecžiwu mi, šo praji, šo šo moja k rošpominanju wufwolena myšł ša našch čžaf ani njechodži. Mašch čžaf džě je tak wot powrócžazyh myšłow napjelnyh, šo kóždy, druhdy šamo na naj-njerošomnišche waschnje, ša tym šteji šam šwój knješ byčž, tak šo wšchudžom podložki šhabłaja. A duž móže šo mi napschecžiwu prajicž: W tajkim čžafu je wjele nušnišche wo tym jednacž, tak šo pošłuchnosčž pšchecžiwu štaršchim, tak šo ponižnosčž do wutrobom mlodnyh plodži. — Šo je to trěbne, je tež moja myšł. Ale ja ša to šteju, šo šo to runje najwěščžišcho dozpije, hdyž šo mlodži k šchescžijanskej šwobodnosčži woczahnu.

Tola wostajmy šo dalšich wufładowanjom a wobhladajmy šebi wěz šamu. Duž tež dale njewuložu, šchto je po mojej myšli wocžehnjenje, šwoboda, „šchescžijanska“ šwoboda. Šo wšchitko naš štrowy čłowški rošom wučži, šchtož pač tón nima, temu tež mudre wufładowanje ničšo njepomha. Šo jenož dyrbi šo napschecž, šo ja nětko wo přěnim wocžehnjenju, wo wocžehnjenju małnyh džěcži rěčžecž njecham, ale wo wocžehnjenju mlodžimy. Šo pač dyrbi wocžehnjenje š jeneho byčž, šo šamo wot šebje rošumi a šo dyrbi po tajkim hižo pšchi wocžehnjenju małnyh džěcži šchescžijanska šwobodnosčž jako kónž, na kotryž šo džiwa, pšched woczomaj štačž, je runje tak wěšta wěz.

Wocžehnjenje mlodnyh k šchescžijanskej šwobodže je moja myšł. Ša bych tež š krotka prajicž mohł: k šwobodnosčži a to šłowo „šchescžijanskej“ wuwostajicž mohł; pšchetož wone šo ša naš šame wot šebje rošumi. Wny bóršy pošnajemy, šo šwobodnosčž, kotraž tole mjeno šafłuzi, móže jenož na šchescžijanskej šemi narosčž. Ale ja tola radšcho tole šłowčžko pšchistaju, šo njebych ani wot šhutnyh šchescžijanow, ani wot wěštyh „loškich ptacžkow“ wopaf šrošymjenu byl.

Pšchichod našchego luda — kotryž je w wjele wjetšchim štrasche hacž šebi čži myšla, kofšiz šo na šylne fhěžorštwo a na milionu bajonetow špuschčežaja, — pšchichod našchego luda leži w tym, šo šo wón k šchescžijanskej šwobodnosčži pšchecžišchčži. Šdnyž šo my rošhladujemy, kotre wotšknjene kónžu je šebi naj-wjazy wotšknnyło pšchi wocžehnjenju, my pošnajemy, šo šo na tónle dypł najmjenje wažnosčže kładže. Šobocžan, kotryž w pocže šwojeho woblicžš džěla, praji: „Ša čžzu wšchitko čžinicz, šo maja šo moje džěcži junu lepje (t. r. komodnišcho).“ W wyschšchich šchtantach wšchudžom podomne myšle nadeňžesč, tak je tónle džělacžer mějšeke. „Džěcži dyrbja junu w šwěcže k něčžemu pšchincž“, to dyrbi rělacž: Džowki dyrbja šo špodobacž a šo derje woženicz; šynojo dyrbja šebi nahladnosčž, čžesčž, pjenješ, titule, widženosčž dohycž. Čžim wysche po tych ššhodženkach čłowškeho towarštwo pšchindu, čžim lepje.

Najpřěnišchi a najnušnišchi šřěđk k temu rěla džěnišchi džěň šdžělanosčž. Tón druhi je wufchitkosčž nahladnyh ludži ša šo dohycž. Š krotka prajene: Wotrocžitwo, po tajkim to napschecžiwne, šchtož je šwobodnosčž. Wudrosčž našchego čžafš wučži: „Šladaj wysche šo a wučžušchłuj, šchto dyrbišch šapocžecž, šo by šebi pšchihłošowanje a pšchihłilnosčž wufłich ludži dohyl.

Bože dla nježmješč ženje nikomu i pohórščenjom byč, kotrži by tebi hdy i wužitkom byč mohl! Wjeleč a podtlóč na swojim jazyku to słowo wěrnosće, kotrež so drubemu njezpodoba. Slož swoje słowa a skutki stajnje na to, so by so spodobal, i wotkalžkuliž tež dyrbišch žebi k temu pomhacž. — Hdyž tež pschi tajlich srudnych wučebach sprawnosć, smužitosć a krutosć wole so šhubja — cžlowjek tola dale pschindže. Tak žebi bohužel došč ludži w našchim čažu myšli. Pschikladow je došč a na došč a wone na dwěmaj nohomaj po šwěće wotolo stupaja.
(Pokrəcəwanje.)

Niz tudu, — ale wěćeje tam!

1. Kor. 13, 12.

Tehdy pat budu dopósnacž, kaž tež ja dopósnaty žym.

Niz tudu, ale wěćeje tam
We tamnym kraju šlubjenym
Sa wšitko šwětko namakam,
A šandže čzma a mbla a dym.

Sa kóžde: k čzemu? čzeho dla?,
Na wšitke štyšne praščenje
Čzi šjewi miłosć Žesuja,
So tebje šbóžnje wjedžešche.

Sa wšitke Bože potajništwa
A moje srudne šylšicžki,
Sa bėdu, horjo, čzeipjenja
Tam šwětkosć budže data mi.

Schtož date bu a wšate mi
Tam rjeńšcho šažo namakam
A i harju špėw najdžatnišchi
Čzi, miły Žesu, šajpėwam.

Sa róže bóršy šwjadnjene,
Te nadžije, kiž wumrjechu,
Sa čzėnje, rany, mrčėzele
Tam šwětko pruhi doštamu.

Dopósnacž, kaž žym pšnaty!
O słowo krašnoj' šlubjenja:
Kaž Wón naž šuaje, budžemy
Wšcho wjedžeč polni wješela.

Duž štrošchtuje, luba wutroba!
A wobaraj wšchėm štyšnosćam;
Čzi budže šwětkosć špožčena,
Niz tudu, — ale wěćeje tam!

Rh. J. Baltar.

Mišioniski šwjedžen w Mošacžizach.

Nječ našche lube Šserbowstwo
Šso pschezo bóle šbudži,
A šwjeczi, kaž je šnajomne,
Nam mišioniske šwjedženje,
Kiž rjane plody nježu!

Tak podobnje špėwa w lubnych „Zionškich hłowach“ jedyn stary, nětko hižo šemrjety šerbški špėwar, šahorjenu lubowar mišionistwa, něhdy šwėrnny wopytwar mišioniskich šwjedženjow. Wjazny lėt jeho hižo šemja kryje, ale jeho pschecze a žadanje mješ Šserbami šapomnjene njeje. To šhoničmy njedawno šažo. Na dnju Božeho špicža šwjecžesche w Mošacžanski domje šerbške mišioniske towarštvo šwój lėtny šwjedžen šwontowneho mišionistwa. Po wšchėch pucžach widžachmy čzrišdžicžki šemšerjow so k postaje-nemu městnu bližicž. Pschėdšhdstwo towarštwa bė šastupjene psches k šararja rječerja Šatuba-Mječwacžidliškeho. Wjšche wjazny druhich duchownych bė so tu wjele pschecželow mišionistwa se šužodnych wšow šeschlo. Š kažtej radošču pak Mošacžanška wošada rjany šwjedžen witašche, wo tym šwėdcžesche najprjedy hižo pschny čzah mlodžiny a šchulškich džėzi, kiž so i hudžbnym pschewodom a se šmahowaznymi šhorhojemi $\frac{3}{4}$ hodž. na šarje šėndže, so by duchow-nych a žyrkwinych pschėdštejerjow do šwojeje šzjedžiny wšal, wo tym šwėdcžesche wošebje tón tak hižo lubošny, ša šwjedžen i wėnzami a pletwami wot mlodžiny pschnje wudėbjeny Boži dom. Najrjėńšcha pscha w nim pak bėšche na wobėmaj Božimaj šlužbomaj bohacze šhromadžena nutrna wošada. Na šerbškim wjele šemšerjow ani městna njedosta; a žyle wěćje žadyn wo-ptywar šwój pucž wobžarowal njeje, pschetož to bėšche derje radženy a wutrobu i nowej lubošču k šwjatemu škutkej mišion-istwa napjelnjazy šwjedžen. Žako bėchmy psches šawodnu liturgiju, kotruž k šarar Šarbat-Rotecžanski wotmėwasche, a psches wušpė-wanje mišioniskich šhėrlušchow so na šredowanje pschihotowacž dali, wuštupi k šarar Šólč-Budyšchinskij, so by psches šwoje šahor-jene šwėdcženje šwojim šerbškim pošlucharjam wutrobu i nowa ša mišionistwo šhrel. Wón wukladowasche nam po Mark. 16,

15—20. Pošlednje šłowo našcheho šbóžnika, jako šo džėlešche wot šemje, naž čzėri do šwjateho škutka mišionistwa.

1. Tón šbóžnik nam šwjaty škutk kaže, pschetož pošanow nusa wo pomoz wola.
2. Wón jón žohnuje, duž njebojny so a njewuštamy.

Hdyž so wo mišionistwje rėči, Šserb stajnje rady pošlucha a ma wutrobu wotewrjenu, ale i wošebje napjatej nutrnosću šedžbowasche tu wšcho na mózne šłowa šredarja, nječ wón nětko pošafowasche na šwjatosć, nam dateje Žesufowje pschifajnje: „Džicze po wšchėm šwěće a šredujče to ewangelijon“, wutroby se šrudobu napjelnjejo, rėčesche wo čzėmny šakšepjenju wobohich pošanow w Šndiškej, Čhinejškej, w Afrizy atd., wo jich žalošnych bludach, hdyž swoje kolena hišcže šhibuja pschėd morwyni šwjecžatami, šwoje wudowy pala, šwoje džėcžatka wopruija abo nječ wón naž i nowym dowėrenjom napjelješche ša dalishe džėlo, pošafuju na bohate šmůškowne a šwontowne žohnowanje, hdyž so našch šbóžnik škonežnje tola pschezo i dobyčom a i huadu k šwjatemu škutkej mišionistwa pošnawa, šwoje škaleštvo njebjeskeho štrošhta twari wjšche horja a šrudoby, šwoje knještvo huady wjšche čzlowjekow hřėšchneho hubjenštwa. — Š šhėrlušchowej šchtucžku škoneži so šerbška Boža šlužba, hdyž bėšche najprjedy hišcže dolholėtny dušchowpastyr Mošacžanške wošady, k šarar em. rječer Domascha i Nowošalza wošadu pošohnowal.

Na to pschijamny so němške šemščenje, w kotrymž woltařnu šlužbu knješaj šararje Škencž-Retlicžanski a Šatub-Mječwacžidliški šašararšchtaj. Žako němški šredar pak bėšche knješ šarar Šwinkler i Šottmarsdorfa pschihol. Po šaložku Žef. 60, 1—6 pošafa naž wón na „trojake hėšlo wojowarja Šhryštufoweho. Šladaj 1. na so, 2. wotolo so a 3. wjšche šebje!“ Šeho šredowanje bėšche žiwe a i nadžiju škonežneho dobyča napjelnjene šwėdcženje ša mišionistwo. Šorjėńšchenej bušchtej wobej Božej šlužbje psches špėw šchulškich džėzi. Darow bu pschėd žyrkwiny duřemi ša mišionistwo na-hromadženyh 151 hrivnow. Wóh šaplacž to wšchitkim šmilnym wutrobam! Džak šerbškeho mišioniskeho towarštwa pak wošebje tež placzi šwjedžėńškimaj šredarjomaj, knješej šararje Wicžajej a jeho hospodlivemu domej, žyrkwinskemu šrijódštejerštwu, mlodščzi, kaž žylej lubej Mošacžanškej wošadze. Wóh, luby Šnjes, pak špožč, so by kóžde na šwjatym mješče k nam rėčžane šłowo žohnowane wostalo a šđerž plomjo lubošče k mišionistwu, pschėde wšchėm tež bjes nami Šserbami šapate a njewuhaplwe!

Wušnacze wulkeho muža.

Wulki muž bėšche pschirošpnytnik Šewton a jeho wušnacze bėšche šczėhowaze; „Ša žym w žiwjenju dwė wažnej wėzy nawuknył: i šrenja ja žym wulki hřėšnik a i druha, so je Žesuf hišcže wjetšchi šbóžnik.“ — Šewton by žebi šklobuk šczahnył, kaž hušto by so Bože mjeno wuprajilo. Wjele bóle hač wšchitke jeho wėdomnošne pschėpytanje, kaž wažne tež šu, je jeho tola jeho wušnacze wobšbožilo, jako šo wječor jeho žiwjenja pschibližowasche.

Něšto k rošpominanju.

Njedaj so žanemu dnjej minycž bjes wošebitych dobrnych škutkow, wužitnych rėčow a wošebite dny i ničim wušnamjen, šchtož tebi šamóže dopomnjecze na nje lubošne šczėnicž. Daj kóždemu wošebitemu dnjej něšto wošebite, šchtož so ša tón wošebity džėn wošebje hodži.

* * *

Šomyšl žebi hušto, wošebje na šonzu kóždeho tydženja, hdyž je móžno na šonzu kóždeho dnja na tón štajnje wėty, pschezo njewėšty, pschezo blišti a i kóždym wotomšnjenjom blišchi šonž twojeho šrotkeho, šhwatniweho, wažneho pošrožništwa na šemi!

* * *

Šdže žy ty? Ty žy w ruzy wšchėhomózneje lubošče! Šacž žy šhory abo štrowy, ty jenemu šlušchėšch; morwy abo žiwy žy ty jeho.

* * *

Nješadwėluj! njewidomna wótzowška ruka dyrbi tebi hušto widomna bywacž.